

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Table with subscription rates and publication details. Columns include 'Mégjelen:', 'Előfizetési föltételek:', 'Hirdetések díjai:', and 'Kiadóhivatal:'.

Nagy-Becskerek, decz. 1-én.

Napjainkban folynak Budapesten a belügyminiszter által egybehívott enquete-ben azok a tárgyalások, illetőleg eszmecsere-k, melyek közigazgatásunk javítását célozzák.

Közigazgatásunk hiányait mindenki érzi, hogy jelenlegi stadiumán meg nem állhat, mutatja már maga az a körülmény, hogy javítását kormányunk a legvitalisabb teendők közé sorolta.

Az autonomicus intézmény a tisztújításnál a képzettséget eddig meg nem kívánta, hanem az aspiransokból úgy a hogy összeállította a tisztviselői kart, midőn nem ritkán egy kevésbé képzett pártfogott választatot meg egy képzettebb pályázó ellen.

mazván le ránk, bizonyos kegyelettel öveztetett körül, a közvélemény és az intéző körök szívesen ragaszkodnak hozzá, nem egy könnyen válhatnak is meg tőle.

Meggyőződésünk szerint leghelyesebb volna, ha az eddigi választási rendszer megszűnnék, és helyette minden állásra pályázat hirdettetnék, a pályázók qualificatiójukat igazoló kérvényüket a főispányhoz nyújtanak be.

Az így a közgyűlés által is megállapított hármassal kijelölés terjesztetnek fel aztán a kérvényekkel a kormányhoz, mely aztán egyet kinevezne.

Ekként egyeztethető össze a két véglet: a centralisatió és autonomia. A kinevezés által a felelős magyar kormány

működése támogatattik, másfelül a kijelölés jogával az autonomia jogai is biztosítottatnak. Természetesen a tisztviselő élet-hosszigan nevezendő ki, és ha valami megürült magasabb állásba kíván jutni, ez is pályázat után történjék.

Minthogy a mostani megyei autonomia nem kívánt qualificatiót, nehogy az eddigi tisztviselői karnak azon érdemekben gazdag tagjai, kik becsülettel álltak meg helyüket és önszorgalommal magokat kiképezték, a képzettség okmányos kimutatásaitól el ne ütessenek.

Torontálmegye 1880. nov. hó 29-től tartott rendkívüli közgyűléséből.

Tárgyaltatt a szervezési szabályzat, mely a belügyminiszternek másod ízbeni rendelete értelmében elfogadtatt, azon módosítással, hogy a szolgabírák magán felektől nem vehetnek előleget.

A Nagy-Becskerek — Kikinda közt létesítendő vaspályára 100 ezer frt szavazatot meg ölykép, hogy a megye e célra 80 ezer frtnyi kölcsönt vessz fel.

eszközöltetik, a hátralévő 20 ezer frt a nagykikindai pénztárlapból vétetik.

Tárgyaltatt Torontálmegye felirata Rudolf koronaherceg ő Fensége mennyegzőjére, melynek megbíralása végett küldöttség választott.

A dícsült nagy királyné emléke iránti kegyeletből és a képzőművészet pártolása végett egy már mult évi határozathoz képest Mária-Terezia nagynevű királynéknak életnagyságu képének megrendelése határozottat el, mely czeleből a megyei képzőművészeti-bizottság a magyar képzőművészeti társulattal érintkezésbe teszi magát.

Nagy-Becskerek városa szabályrendeletei az 1879. XL. törv.-cikk szerint kigazítva helyben hagyatnak és felsőbb jóváhagyás végett felterjesztetnek.

Tárgyaltatt végre három pandur nyugdíjaztatása. — Elfogadtatt.

Audiatur et altera pars!*)

A fölrvezeteln szándékolt közvélemény helyreigazítása szempontjából szükségesnek tartom mindenkélt megjegyezni, hogy általánoságban a vasut kiépítése ellen az elmúlt városi közgyűlésen, senki egyetlen egy szót sem emelt.

*) Az ellenzék érdekében, melylyel ugyan egy még nagyobb bílmage-nak teszi ki magát, közöljük e cikket. (Szerk.)

TÁRGZA

Rezgő nyárfa árnya alatt!

Rezgő nyárfa árnya alatt Ott a bércnek oldalán, Hol a csermely hűs vizében Hal, — s virág van a partján, Hol a kis pascsirta danol Fülemléle énekel: Ott veszett a szívem el.

Szöke lányka lopta tőlem. Ámde érte mást nem ad, Mert övé is rég a másé... Szűmet miért lopta hát? Ifju ember még sem tudod Hány a nő az mind hamis?! Így tehát e szöke is. Nagyon tudom — tapasztaltam, — Hisz szerettem hön igen! Szinte szöke volt a hűten. — Verd — nem — áld meg Istenem Légy kegyelmes hát ez egyszer; Lány add vissza szívemet Tán feledek tégedet. Kerekes Bonifác.

Modern svindlerok.

(Életrék.)

Korunknak az a rohamos szerzési és élvezési és szakadatlan előrehaladási törekvése tulajdonképen nem egyéb mint a létért való küzdelem. Ki a változó viszonyok közepett magát fentarthatja, kitűzött czélját erélyesen követi, győz. Ez tekintetét kitűzött czéljától soha se fordítsa arra, melyért ezrek és ezrek hiában küzdtek és veszték el, könyörtelen módon taszítsa el magától azokat, kik beléje kapaszkodva megmentésükért rimáncoknak, erélyével okosságát párosítson, minden kínálkozó előnyt használjon fel és alattasaira támaszkodva új erőt gyűjtsön.

Majd minden városban találhatni ily czégerü hivatalokat: N. N. közvetítő intézete; a ház lakói ismerik az illető közvetítő intézet tulajdonosát, azt is tudják róla, hogy éli világát; ha esetleg azonban valaki a közvetítő intézet tulajdonosa után kérdősködött, vállukat vonitva nem tudnak egyebet róla, minthogy a czéger szerint a házban lakik. A legközelebbi házak lakói is a kérdősködésre valóvónitással felelnek, mert ezek sem ismerték jobban, a távolabbi lakók még épenséggel nem is hallottak N. N. közvetítő urról.

N. közvetítő irodája szűk szobácska, melyben reggelint az elmúlt est daridójának következményeit szokta szóda-vizzel csillapítani, a nappal érkezett jelentékeny számú levelet, pénzküldeményt, újságot átadni, leveleket írni; este ismét elhagyatott.

Jóllehet ezt a közvetítő intézetet senkinek ismeri a városban, virágzott és gazdájának jelentékenyen jövedelmezett. Családi lakása tágas és csinos butoratu volt, családja kényelemben élt, maga este pedig annyit elvert, midőly egy család szerény körülmények közti tisztességesen megélhetett volna.

N. nem valami ajánlatos külsejű volt, arca rezes és puffadt, multja sem kedvező világot vethet rá. Kereskedő lévén hamis csödbe jutott, majd ügyetnek csapva fel, különféle csalásokat és sikkasztásokat követett el, minek következtében nem egyszer ette az állam kenyerét. Végre állomásterző vagy közvetítő lett, mely foglalkozás legjobban felelt meg hajlamának és tehetségének és azonkívül jövedelmező is volt.

Valósággal soha se volt elszerezendő állomása, ez nem is tartozott hivatalához; a könnyenhibőségre és a foglalkozást keresők szorult helyzetére alapította számítást, mi pompás kerestetül is szolgált neki. Letkiismeretével már évekkal azelőtt számot vetett, ez legkevésbé sem nyugtalanította. Üzletét a következő módon rendezte be.

Nagyszámu újságra a következő hirdetés közölte:

„Felügyelőnek

kerestetik 1 megbízható, becsületes fiatal ember 900 frtnyi fizetéssel. Gyakorlati ismeretek nem kívántatnak.

X.-ben N. N."

Concurrerekben ebben a keserves világban nem volt hiány; helyesen számított, mert hisz képzettség nélkül 900 frtos állásra szert tenni egész legió akadt. Naponként nagy számú levél érkezett hozzá, kérve azt a rájuk nézve zsiros állást; a könnyenhibők száma mindig nagyobb szokott lenni, mint az ember gondolhatná. Sokan abban a véleményben aspiráltak, hogy hát a kísérlet ugyis csak abba a levéldijba kerül, de ki is ne adna 5 krajczárt 900 frtos hivatalért.

N. urnak dolga ezután csak abban állt, hogy a leveleket felbontogatta elolvassa és választ írjon. A választ természetesen könnyedén vette, azt írva, hogy az állást még senki sem foglalta el, az aspiransnak lehet rá reménye, ha a költségek fejében (mert N. urban mindig volt annyi előzékenység, hogy első leveleit

díjmentesen adta fel) a postadíjját, hirdelési költséget és a fardozásért járó 5 frtot minél előbb megküldi. E mind egy stylusban írt leveleket aztán feladva a postára, néhány nap mulva azon vette észre magát, hogy a könnyenhibők nagy része lépre ment és a kert őt frtot beküldte. Ragyogó arccal telte aztán zsebre a gazdag és könnyen szerzett nyereséget. Ha feje nem zúgott nagyon az előtte való este korhelykedésétől és a válasz nem sok időt vett igénybe, választott egyik-másik pénzküldeményre — természetesen postabélyeg nélkül, — hogy sajnálatára az említett állás már betöltött, reméli azonban, hogy az illetőnek legközelebb hasonló vagy legalább avval felérő állást szerez.

A legtöbb pénzküldeményre nem is válaszolt; ha figyelmeztettek és emlékeztettek ígéretére, a leveleket közönyösen a papirkosárba dobta. Nagyon helyesen gondolta, hogy az illetők legfeljebb még egy párszor kidobják a bélyegdíjat, — mert bélyeg nélküli leveleket üzleti elvből sem fogadtott el — később megújnak, végre abba hagyják a dolgot. Ha oly levelet kapott, melyben az illető rászédett keserűségét drasztikus módon fejezte ki, legfeljebb mosoly szökött ajkára, a levelet pedig a papirkosárba dobta. A gorombaságokat, szidalmakat fel se vette, és ha levéltileg csalónak nyilatkoztatták, oly önelégülten mosolygott, mintha az egész város legbecsületebb embere volna.

Ha a pályázati hirdetés elavult, kevés fáradságba került a felügyelőt jószázigazgatóra, szeszfüzde vezetőjére, üzleti igazgatóra stb. efelére átváltotatni. A hirdetések soha sem maradtak eredménytelenül, keresete oly jutalmazó volt, hogy takarékoság mellett vagyont is szerezhetett volna.

Az emberek jellemét ismerve, tudta, hogy a megcsalattak nehogy az okosabbaktól kinevetessenek, hallgatnak. Mit is árthatott volna, ha valamelyik városban üzelmelt felfedezik és hirdetésinek nem adnak hitelt. Hisz az ország nagy, sok várost belevont üzleti sferájába. Nem kellett félnie, hogy a megcsalattak vádolólag lépnek fel ellene, mert az összeg nem érdemelte meg azt a fáradságot, azok pedig, kik állás után látnak, ritkán vannak abban a helyzetben, hogy időt és pénzt szánjanak a perre.

A hirdetések nem sok pénzbe kerültek, mert ritkán fizette meg az értök járó díjat. A lapkiadók figyelmeztetéseit egy papirkosárba kerültek, mint sok más figyelmeztetés. Ha az egyik újságot „kiaknázták”, ki-

szemelt a lapok katalogusából egy másodikat.

Avval, hogy a megcsalattak nem egyike talán utolsó pénzt küldte neki, hogy sokan nagy erőmegfeszítéssel hozták azt a beküldött 5 frtot össze, nem sokat törődött emberünk, mert a számlalom érzését nem ismerte. Ha szédelgése felett egyszer-másszor elmékedett is, avval nyugtatta meg magát, hogy sok tekintélyes és gazdag ember „gründerék”, bankárok is csak ekként szedték meg magukat, csak hogy nagyobb szabású svindlivel. A kisbirtokosok keresményeivel és tőkével gazdagodtak meg, kiket azok ép úgy megcsalattak, mint ő az állást keresőket, csak hogy más módon.

Barátai ismerték a közvetítő üzelmét, csak hogy ezek is hasonszörű emberek lévén a becsülettel nem igen komáztak és más piszkos módon folytattak üzelmüket.

A közvetítő egyik napon a nagy számmal beérkezett 5 forintok által vig hangulatba ringatva ült irodájában, midőn Huncz-fut ügynök, leghibebb barátja betoppant hozzá.

„Haha! Tán csak könnyvezetőre van szükséged? kiáltá a közvetítő.

„Igen, épen ezért jövök”, válaszola Huncz-fut. „Hisz neked közvetítő intézeted van, melyet nem foszthatok egy kis jó nyereségtől.”

„Hát hiszen nem egy könnyvezetőt szerzetem számodra”, folytata a közvetítő. „Eddig mindig fene szerencséd volt, most azonban felek már, hogy ez egyszer emberedre akadnál, ki jól megmosdat.”

A közvetítő immál-ámmál vonit egyet a vállán.

„Törődöm is vele”, viszonzá ez. „Pénzre van szükségem, mit nem oly könnyen esik megszereznem, mint neked!”

A közvetítő nevetett erre.

Százsor is mondat, hogy te az efféle üzlethez a kellő tehetség hiával vagy! ki-állta ez. „Ki az esztelenek rovására akar élni, ismerje is az eszteleneket. De mondj csak, mekkora biztosítékot is tegyen az a könnyelő? Ne kívánj sokat, mert a kiknek van valamicskéjük, nélkülünk is boldogulnak. Veszem észre saját üzletemnél is, hogy hanyatló felben van. Ezelőtt néhány évvel százsor több aspiráns volt, mint állomás, holott most megfordítva van. Ne sokat kívánj tehát!”

(Folytatása következik.)

nyert tapasztalatunk szerint — hiába sóvár-gunk és fohászodunk. (Élég sajnos, hogy nem úgy szavazott, a mint beszélt. Belátja, hogy ezen vasut életkérdés városunkra, s mégis a javaslat mellett szavazott. Nem el-entmondás ez? Szerk.)

Ezen — a közgyűlés előtt nyilvánított s itt ismételt — nézetemmel minden elfogulat-lanul ítélt, mert nagyon összeegyeztethetőnek fog tűnni. L. urnak nyere nem szóló azon másik nézetem: hogy városunk képviselő testülete az egyenes adó 43 száza-lékvál különben is a megszakadásig terhelt városi lakosságot s annak nem tudom hányad igit terjedő unokáit — specialis városi törzsvagyon hi-ányában — igaz lelkiismerettel 100.000 forint adóssággal, vagy annak kamataival nem terhelteti, arra mag-gát jogosítottak nem érezheti, jóllehet a meg-hatalmazvány — t. i. képviselő testületi taggá lett megválasztása — zsebében van. (Az előbbi pontban foglaltak megczafolják ezen állítását is. Kötelességévé teszi minden pol-gárnak még „erszénye rováására” is a hozzá-járulást s a testületet, mely ugyanezen ta-gokból áll, kimelni akarja. Ha e vasut élet-kérdés városunkra, úgy azt hisszük, hogy akkor első sorban azon testületnek kell meg-tenni a létesítéshez szükséges lépéseket, mely a város érdekeit van hivatva képviselni. Szerk.)

Nem tartom kifejtett nézetemet csalha-talannak, de ha valamely a képviselő testületi tag nem önállóan lelki-ismertével számolna s elég gyáva volna saját véleményét egy pár uszály-hordozó kedvéért megtagadni, vagy — épen az ellentáborban előharcosként fellépő-nek mintájára — annak épen ellenkezőjét nagy szavakban hirdetni; ha jobb meggyőző-dése ellenére polgártársait és azok deduno-kait elég szivtelen volna 100.000 forintig a lébe mártani és ily módon a bukás örvényébe rántani, akkor valóban érdemes volna az L. úr által reá szórt hízolgó (?) kifejezésekre, melyek emigy csak az alap-talanul támadó, s nem a méltatlanul tá-madottat becselenti meg. (Önt, úgy lát-szik, nem az uszályhordozás, hanem más, mit talán önérdéknek nevezhetnénk, inkább mint tudatlanságnak vitte a város jövőndő jöletének koczkiállítására. Szerk.)

A dolog ily állásában L. uron kívül alig hiszem, hogy akada komolyan és józanul gondolkodó ember, ki a fentiekben ellen-mondást, „önérdeket” vagy „semitiku-s üzemet” fedezne fel, s ki a képviselő testület többségének határozását „nevet-ségesnek” találná. (Az ellentmondást és önérdéket saját állításai igazolják; a semitikus üzemet pedig tapasztalhatta minden elfogulat-lanul ítélt a szavazásnál; így tehát minden alpot nélkülöz azon állítás, mintha antise-mitikus álláspontról indulnánk ki. Jogos és szállar álláspontrunk mellett mindenkor sikra szálunk. Szerk.)

Ferdítés és rozszakarattal lehet ugyan fából vaskarikát csinálni, egy jó adag felbuj-tási szándékkal — főképp antisemitikus álláspontról kiindulva — minden bolhat lehet elefantta fellujni, de a hol törzsvagyon nincs, onnan 100.000 frtot kipurásni s azzal vas-utat építeni, egyáltalán nem lehet. Adósság-csinálásnak pedig embere nem vagyok, mert épen hivatásom tanítja, hogy az hova vezet.

Weisz Manó,
úgyvéd.

Színház.

Temesváry Lajos szintársulata kivetkőzött egyformaságából, műsorozatában már rég óhaj-tott változatosság állott be, a midőn a mult hét folyamán közönségünknek egy új alak, egy új erő lön bemutatva. Csütörtökön f. évi november 25-én ugyanis szinre került Birch-pfeiffer Karolinának „A lowoodi árva” című 4 felvonásos drámája, mely alkalommal Györfly Ida k. a. mint vendég mutatta be magát Eyre Jeanne czimszerepében s pedig ez első fel-lépése alkalmával már is oly előnyösen, hogy a társulat igazgatósága őt bizonyára rendes taggá megnyerni igyekezend. Nem egyedül csinos szinpadni jelensége, de különösen ki-tünő, s a drámai szakban felette ügyes játéka, továbbá bár nem igen terjedelmes, de annál megnyerőbb hangja, s főleg az igazi hévvel, bensőséggel és nemes lelkesedéssel párosult szavallati tehetsége oly tulajdonok, melyek a nevezett szinművésznőben kiválólag vannak képviselve s melyek egy vidéki szinpadon a legmagasabb művészi igényeket is teljesen kielégíteni hivatnak. Fellépésénél a közönség részéről élénk tapsokkal fogadtatván, játéka egész folyamán mindinkább lekötötte a néző figyelmét s kitünő játéka elismerésében több-ször, sőt nyílt jelenetnél is élénk tetszés-nyilvánításokban részesült. — Maga az előadás meglehetősen sikerült, mely sikert nagy rész-ben előmozdíták Arday Ida (Georgine), Temes-váry (Rochester lord) és Ardainé (Reed asz-szony) szerepeiben, kik mindannyian teljesen kielégítőleg töltötték be szerepeiket; kevésbé jó volt azonban, s különösen öltözetét illetőleg egyáltalában nem illett be a gazdag Rochester lord termeibe Makainé (Harleigh Judit) szere-pében, ki ezen különben is nem nagy terjed-elmű szerepét oly szárazon és izléstelenül játszotta el, hogy ezt öle, a routinirt szinész-nőtől, egyáltalán nem vártuk volna; T. Szigethi Mariska (Clarissa) alig pár szóból álló szerepét is jobban megtanulhatta volna, e pár szónak helyes elmondása által legalább mit sem ron-tott volna a hatásból.

Szombaton f. é. november 27-én adatott Polgar Karoly jutalomjátékául Lukácsy Sán-dornak „A zsidó honvéd” című eredeti szin-

műve 3 felvonásban meglehetősen látogatott ház előtt; Polgar Karoly saját szakkörében felette ügyes játékaival már ismétellen meg-nyerte közönségünk osztatlan meglegedését, s ez esetben is (iczig) szerepében különösen jól sikerült rögtönzésével folyton vig hangul-atban tartotta az irányában mindig elismerős-nek és hálásnak bizonyult, s vele szemben a tapsokban is nem igen fukar közönséget; maga az előadás minden tekintetben teljesen kielégítőleg sikerült s a közreműködők csak-nem mindannyian nagy részben előmozdították az összjáték sikerét; különösen ki kell azon-ban emelnünk a jutalmazott mellett Arday Idát (Eszther), Tolnainét (Marcsa), Berzsényi Marg-itot (Laura), Dálnokit (Steinberger), Deményt (Dávid), Polgar Sándort (Blind Zsigmond) és Makait (Ehrlich Samuel) mindannyit ügyes, és az igényeknek teljesen megfelelő játéku el-ismerésében. — Az előadást követőleg az alakításában igen ügyes jutalmazott kitünően sikerült s felette gyors maskirozásaival több jeles férfiú arcképeit mutatta be a közönség-nek, mely jelenet teljesen kielégítette volna a különösen Kossuth és Petőfy igen sikerült arcképeinél zajos eljenzésbe kitört közönség várakozását, ha az átváltozások nem ének, hanem inkább prózában lettek volna magya-rázva.

Vasárnap f. é. november 28-án került szinre Tóth Edének a „Falu rossza” hallha-tatlan szerzőjének „Kerekes András és szeretője Piros Panna” című 3 felvonásos eredeti éne-kes népszimnűve zsufolt karzat, azonban gyé-ren látogatott földszint előtt. E szindarabon meglátjuk, hogy ez azon munkálatok egyike, melyeket Tóth Ede a szinirodalom terén történet működése kezdetén irt, mert sem az eszme, melyet e darab alapjául választott, sem az ir-modor, melylyel ez eszmét megtestesíté tá-volról sem képesek oly műzleszt elárulni, mint a minővel az általa utóbbi időben irt „Toloncz”, „Falu rossza” stb. népszimnűvek bírnak s a melyek a szerzőt a magyar szinirodalom terén valóban hallhatatlanná tettek. Ezen egyedül a karzati közönség nyelvezetén irt s csupán an-nak mulattatására irányzott szindarab előadása egyébbiránt meglehetősen tetszést szült a hasonló intenciókra fektett más szindarabok iránt is mindig hálásnak bizonyult karzati közönség-nél, s azt különösen Polgar Karoly (Zagyva Tamás) ügyes játéka tudta folyton vig hangulatban tartani; s ha Tolnainéről (Panna), Berzsényin-ről (Sára), Ardainéről (Kerekesné), Dálnokiról (Piros Mihály) és Polgar Sándorról (Kerekes András) csupán csak annyit mondunk, hogy az összjátékot kifogástalan játékkal megle-hetősen sikerültt igyekeztek tenni, úgy ezen előadásra nézve teljesen megfeleltünk bírálói kötelességünknek.

Kedden f. évi november 30-án adatott Györfly Ida k. a. második vendégjátékául Dóczy Lajosnak „A csók” című pályadíjat nyert kitünő eredeti vígjátéka 3 felvonásban megle-hetősen látogatott ház előtt. Ezen előadás úgy egészben, mint pedig egyes részeiben teljesen sikerült, és a közönség várakozását minden tekintetben kielégítette; egyes részei-ben különösen azért, mert a szereplők mind-egyikéről dicserőleg kell elismernünk, hogy ezen versekben irt s ép azért köztudomásulag igen nehéz nyelvezetű darabban átvállalt szere-peiket tökéletesen bírták olyannyira, hogy csaknem az egész darab sugó nélkül folyt le. Györfly Ida k. a. (Blanda királynő) szerepében ezuttal nem egyedül kitünő játéka, hanem fé-nyes, gazdag tolettjével is igazolta az első fellépésénél már benne felismert művészi tu-lajdonokat; kitünő s egész lényében kedves volt Arday Ida (Maritta) szerepében, kit a kö-zönség különösen az ugynevezett „csókbeszéd” illetve a csók definíciója után zajos tapsokkal tüntetett ki; nem egyedül játékaiban, hanem maskjában is igen jó volt Dálnoki (Severus), és Polgar Karoly (Sobrinus) mint hasonlólag elmond-hatnánk Deményről (Adolár) is, ki rövid idő óta játékaiban meglehetősen haladást tett, ha ezuttal vissza nem esett volna ismét azon időközben már elhagyott szokásába, hogy a szavak vég-tagjait elnyeli; Berzsényi Margit (Angela) és Arday Attila (Carlo) szerepét nem csak tö-kéletesen foglalták, hanem azt bensőleg át-érezve meglehetősen sikerrel játszották el; a társulat e két fiatal tagja, úgy látszik, szere-peik betanulásánál meglehetősen szorgalmat fej-tenek ki, mi jövőre nézve bizonyára javukra szolgálend.

Bírálatunk befejezése előtt itt még meg akarjuk jegyezni, hogy Arday Ida kiszasszony jutalomjátéka alkalmából részére eszközölt gyűjtés eredményéből kitünő játéka és kiváló művészi tehetsége elismerésében egy értékes arany nő órát nyert jutalmul. Sz.

A Torontál vármegyei bizottság virilis tagjainak névsora 1881. évre.

(A *-gal jelzettek államadoja az 1870. évi 42. t. cz. 23. §. alapján kétszeresen számított.)

A virilis tag neve	Fizet egyenle államadó fölé-ben forintban	Lakhelye
Kiss Miklós	56490	B.-Szt.-György
Gróf Karácsonyi Guidó	41850	Budapest
Thurn-Taxis Egon herceg	40220	Ecska
Chambordt Henrik	30896	Frensdorf
Nákó János	25130	Bécs
Mihalovits József érsek	21524	Zágráb
Gróf Pejacevich Péter	20497	Torda
Gróf Nákó Kálmán	17449	Bécs
József főherceg	17005	Budapest
Gróf Battyányi József	16513	Pozsony
Schwab Lőrincz	14307	Csóka

A virilis tag neve	Fizet egyenle államadó fölé-ben forintban	Lakhelye
Báró Gerliczy Bódog	11249	Nagy-Várad
Csávósy Ignác	10337	Csávósy
Krausz Benjamin	8376	Szerb-Keresztur
Dunyerszky Gedeon	7771	Szent-Tamás
Gróf Gyulay Samu	6691	Szaravolla
Gróf Csekonic Endre	6414	Zsombolya
Báró Liptay Antal	6312	Lovrin
Gróf Roggendorf Robert	6044	Roggendorf
Gróf Szapary Antal	5870	Szerb-Szent-Péter
Gróf Szecseny Antal	5855	Bécs
Jenovay Imre	5300	Szerb-Ittebe
Bischoff János	5170	T.-Becse
Damaszkin János	4912	Hajdusitz
Báró Dóry Ödön	4708	N.-Gáj
Damaszkin Arszén	4308	Temesvár
Sulpe Emil	3685	T.-Kanizsa
Grünberger Ede	3655	Pozsony
Karácsonyi László	3605	Beodra
Karácsonyi Ferencz	3605	Pozsony
Urban Andor	3395	T.-Becse
Kuffler Lipót	3386	Pád
Báró Feilich Tivadar	3290	T.-Kanizsa
Báró Eder Lajos	3253	"
Reiner Lajos	3252	Szerb-Pád
Rónay Lajos	3071	Kis-Zombor
Wollinger Samu	3055	Ivándó
Caillag Sándor	2981	H.-Klári
Budisín Gávra	2894	N.-Kikinda
Hekler Antal	2871	Zsombolya
Bajzáth Gusztáv	2867	Peszak
Báró Nikolits Mihály	2845	Macedonia
Dániel János	2744	Ellemér
Báró Nikolits Feodor	2622	Rudna
Tauber L.	2622	Pád
Reiner Mór	2624	Pád
Stern Bernát	2589	Ivándó
Kupuszarovits Miklós	2569	N.-Beeskerek
Frankl Mór	2509	Jozefova
Mussalov Szima	2448	Német
Rónay Alajos	2430	Kis-Zombor
Hertelendy Gyula	2418	Bocsár
Idősb Dániel Pál	2355	Pest
Bobor Gyula	2249	Ellemér
Weisz Sándor	2070	Szerbtháza
Csávósy Gyula	2019	Bobda
Luesics Miklós	2008	N.-Beeskerek
Báró Liptay Béla	1988	Budapest
Taffler E. Kálmán	1947	Bocsár
Popovics Pécz Sándor	1839	N.-Beeskerek
Dezeny Mór	1821	B.-Komlós
Jorgovits Photius	1812	Vojlovics - klastrom. * lelkész
Tallian Béla	1787	N.-Beeskerek
Tallian Jenő	1787	T.-Kanizsa
Kiszlinger József	1781	N.-Kikinda
Rónay Mór	1743	Kis-Zombor
Schwab Karoly	1703	Csóka
Szávits Sándor	1683	Pád
Báró Radosevich Lajos	1680	H.-Neuzina
Bayer Gyula	1676	Bocsár
Hirschler Fülöp	1650	Budapest
Dellimanich István	1556	Pécs
Isekutz Zsigmond	1551	Pád
Krausz Max	1551	N.-Kikinda
Vácsy István	1475	N.-Beeskerek * ügyv.
Dániel Béla	1424	N.-Kikinda * ügyvéd
Rónay Istvan	1399	Kis-Zombor
Rónay Jenő	1399	"
Rónay János	1399	"
Rónay Erneszt	1399	"
Rónay Lajos	1399	"
Bibics Pál	1373	Mellenze
Gyertyánffy János	1365	Gyér
Trifunatz Mita	1323	Mellenze
Dellimanich Imre	1302	Cseney
Dr. Nuricsány János	1298	Pád
Jagodiecs Péter	1279	H.-Bóka
Rózer Adam	1262	Gyertyamos
Jovanovics György	1255	N.-Kikinda
Rosa Ferencz	1237	N.-Beeskerek
Gyertyánffy László	1220	Gyér
Bezug Lajos	1222	Pusztá-Buzitó
Kuhner Illés	1219	Pád
Bichelbauer József	1205	N.-Kikinda
Diel Lajos	1174	Zsombolya
Vattay Miklós	1174	N.-Beeskerek
Trifunacz Sándor	1160	Barárháza
Düffand György	1144	Zsombolya
Nagy József	1136	Gyála
Petrovits Emil	1132	N.-Beeskerek
Várnay Imre	1130	Zsombolya * ügyvéd
Fány Miklós	1083	N.-Kikinda
Kohn L. József	1083	N.-Beeskerek
Szredojev Zsiva	1082	N.-Kikinda
Dr. Demkó Pál	1049	N.-Beeskerek * ügyv.
Mihalovits Miksa	1047	N.-Beeskerek
Csacskovics Milvoj	1046	H.-Neuzina
Rohonczy Gedeon	1027	T.-Becse
Perisits Pál	1012	Bocsár * ügyvéd
Szredojev Koszta	1005	N.-Kikinda
Waldner János	1001	Gyertyamos
Szorgó Antal	1000	Mokrin
Adamovics Dóme	996	N.-Kikinda
Stankov Gyuka	993	Jozefova
Grall Zsigmond	992	Alibunár
Schanen János	982	Perjamos
Stagelschmidt Pál	977	N.-Beeskerek
Tarnóczy Gusztáv	977	Budapest
Kerek Antal	973	Valkány
Eckstein Samu	961	N.-Beeskerek
Zsiros József	953	Módos * ügyvéd
Czillényi János	953	Cseba
Medakovics Dániel	926	Ujvidék
Stepanov Rada	926	Mokrin
Somoskóvy Antal	916	Pest
Lakovits Sándor	883	N.-Kikinda
Papp Simon	876	Ellemér
Nedelkov Maxa	861	Szöreg
Szimits Arszá	855	N.-Kikinda
Vidak István	852	"
Malogajszky Acza	849	"
Schnur Lipót	845	Zsombolya
Kohner Henrik	839	Valkány
Dániel Ernő	836	Budapest
Haulik Károly	830	H.-Bóka
Forster József	830	Szanád
Breitkopf Sándor	824	Bánlak * gazdatiszt
Kukovits Imre	823	Gaád
Glavas Nova	814	Franyova
Stoits Sándor	812	N.-Beeskerek
Trencsenyi Illés	788	Szt.-György * lelkész
Benne Gyula	781	Kis-Zombor
Emanuel György	779	N.-Beeskerek
Jovanovits Sándor	778	Szb.-Ellemér * lelk.
Cherier Jakab	778	N.-Szt-Miklós
Bauer Pál	778	Nagy-Beeskerek
Polák Sándor	777	Szeged
Muncics Pál	775	Nagy-Kikinda
Neurohr József	773	Grabacz
Ormody Imre	773	Nagy-Beeskerek
Vogl István	773	Gyarmata * ügyvéd
Szukulits Eutim	764	Kumán * lelkész
Thirjung Péter	758	Gyertyamos * ügyv.
Vuics Lyubomir	758	Csanád
Káosztory János	757	N.-Kikinda
Boberics Józsa	755	Franyova
Wosching György	751	Zichfalva
Veszelinov Steva	750	N.-Kikinda
Crettier Adolf	749	Zsombolya
Gartlgruber Ferencz	744	N.-Kikinda
Popov Naum	739	Mokrin
Veszelinov Mita	738	N.-Kikinda

A virilis tag neve	Fizet egyenle államadó fölé-ben forintban	Lakhelye
Markovits Szilárd	733	"
Telbisz József	735	Lovrin
Szávits István	735	N.-Beeskerek * ügy.
Dr. Komos Béla	734	N.-Sz.-Miklós * közb.
Sibul Fróka	732	N.-Kikinda
Mihalovits István	726	Torda
Szusz Ede	721	Uj Pécs
Rusz Béla	719	N.-Kikinda
Schmidt Nándor	704	Billet * ügyvéd
Szimits Sándor	702	Ellemér
Pulay Román	702	Franyova
Ifj. Propst István	701	Szecsány
Kindl József	698	Szt.-György
Wagner Mátyás	696	Zichfalva
Vuchetich Alajos	692	Módos
Volzinger Izidor	691	N.-Kikinda
Br. Kuschevich Ivó	681	Varasdin
Tarnay István	669	Valkány
Pavlovics Dénes	662	T.-Becse * lelkész
Kada István	661	N.-Kikinda
Krausz Henrik	658	"
Novakov Szima	658	Mokrin
Spuler József	648	Zsombolya
Szladek János	647	Párdány
Kollarich Mihály	646	N.-Beeskerek
Ruzsa Ferencz	644	T.-Szt.-Miklós
Br. Billot Henrik	644	Tóba
Markov Arszá	642	Mellenze
Bielek Vilmos	640	N.-Beeskerek * ügy.
Novakov Nova	638	Mokrin
Eibenschütz Adolf	637	Kis-Orosz
Vuchetich Adam	636	H.-Cseney
Mirkov Jozsa	631	N.-Kikinda
Matiaschich Ferencz	630	N.-Szt.-Miklós * ü.
Eremics Pál	629	N.-Kikinda
Nikolics György	628	B.-Komlós * főesp.
Kiry Jakab	625	N.-Szt.-Miklós
Br. Billot Endox	624	Tóba
Stojkovic György	623	N.-Beeskerek
Br. Billot Károly	622	Tóba
Popov Pera	617	Károva
Nikolits Athanasz	616	Mellenze * ügyvéd
Hradek Venczel	615	Aotfalva
Schwarz Ignác	614	N.-Beeskerek
Kéler Elek	612	N.-Beeskerek * ügy.
Bogdán Vincze	611	N.-Szt.-Miklós
Bibics Mita	610	Mellenze
Freund Samu	610	N.-Beeskerek
Grünbaum Vilmos	606	"
Schifman Kristof	603	B.-Komlós
Rotsching János	603	Szb.-Cseney
Szávits Dóme	601	N.-Beeskerek * ügy.
Gf. Pejacevics Mark.	600	Torda
Ifj. Vuchetich József	596	N.-Beeskerek
Szendef Mihály	596	N.-Kikinda
Dr. Linyacszy Pál	595	N.-Beeskerek * orv.
Jozcics Miklós	593	N.-Kikinda
Lasszó János	593	"
Konrad János	588	Zsombolya
Glavas Vita	586	Franyova
Vogl Dániel	586	Beodra
Mixich Sándor	583	H.-Neuzina
Cabdebó István	583	Budapest
Mixich Adam	582	H. Neuzina
Ivanovics Koszta	582	N.-Kikinda
Szimits Pera	581	"
Luppu Márk	581	B.-Komlós
Hady Dóme	579	N.-Beeskerek * közb.
Fischer Fülöp	577	N.-Beeskerek
Maletits János	576	T. Becse
Mayer Fülöp	575	Sándorháza
Tenner Ignacz	574	Billet
Gyukits Riszta	572	Kis-Torák
Cselkó Antal	571	Bassahid
Fein Mór	567	Nagy-Szent-Miklós
Ifj. Freund Henrik	566	N.-Beeskerek
Arszenovits Péter	565	"
Sibul Mita	565	N.-Kikinda
Radovits Sándor	564	"
Manojlovits Panta	562	"
Jankov Laza	562	"
Okka János	555	Ilanca
Filkovics Pál	553	N.-Beeskerek
Setyevoc Moczsa	553	Sz.-Keresztur
Vioral József	552	Szb.-Szt.-Péter
Zsembery Antal	552	N.-Beeskerek
Telbisz Miklós	550	H.-Cseney
Vidak Péter	545	N.-Kikinda
Szszszemsky Gyula	545	Ó-Bessenyő
Stroz Ernő	540	Zsombolya * orvos
Milijev Gruja	540	N.-Kikinda
Lövy Sándor	539	Mokrin
Szigmund József	538	Ujfalu
Schütz János	536	Perjamos
Hirsch Abraham	536	T. Hegyes

avaslat már hónapok óta készen van a belügyminiszteriumban, e törvényjavaslatot némelyek szerint azonban nem terjeszti elő a kormányelnök, miután a költségvetésből meggyőződött arról, hogy az országnak mai pénzügyi helyzetében majdnem lehetetlen az állami rendőrség felállításával járó költség-többletet előteremteni,*) míg másrészt írják, hogy a miniszterelnök a napokban nyújtja be a javaslatot, mely a fővárosi rendőrség szervezésén kívül az egész országban életbe léptetendő államrendőrségről szól. Az államrendőrségre vonatkozó törvényjavaslat a csendőrség felállítására is fog kiterjedni, csak hogy egy honvédkerületben, t. i. Torontál, Temes, Krassó, Csongrád és Arad megyékben szándékozik egyelőre a honvédelmi miniszterium alá rendelődni s az egész országban aztán továbbfejlesztendő csendőrséget felállítani.

A mult heten nagy fontosságú kérdések merültek fel mind az országgyűlésen, mind a közigazgatási enquete-ben. A belügyi kérdések közt minden esetre a közigazgatási kérdés a legvitalisabb. A reformot minden oldalról sürgetik. Az általános kérdések tárgyalásából azok kedvéért, kik a fővárosi lakóközönség nem igen járhatnak, kivonatosan hozzuk a meghívott tagok felszólalásait. A mult és a folyó het tárgyalásából constatálhatjuk, hogy legelőször a kinevezés mellett vannak. Nov. 24. Gyarmathy M. Kolozsmegye alispánja a tisztviselőket életösszignán kívánja választani; Földváry M. a választási rendszernek híve, sőt az autonomia jogait bővíteni kívánja, a főispánból ambulans, mellősséget csinálna, az adminisztratív ügyek vezetését kívénne kezébe; Darday S. csak az önkormányzat és állami közigazgatás teljes elhatárolásában talál kibontakozást, a tisztviselők választása mellett nyilatkozik, ha ezek allandósítanak és nyugdíjaztatnak, Tisza K. az akár választott, akár kinevezett tisztviselő függetlenségére fekteti a főszót, hogy a kormány fel ne használhassa kortesnek, de viszont lehetetlennek tartja, hogy a tisztviselő a kormánnyal ellentétes párt fokotese legyen. Vargics J. az állami kinevezést óhajtja; Vizsolyi G. szerint a választási rendszert a nemzet életével összeforrtatni talája; Sipos V. a tisztviselők kinevezését kívánja ugyan, de nem egyszerre akarná behozni; Tibád A. szerint igazgatásunk a pártigazgatás színezetével bírva, inkább az állami közigazgatásnak barátja; Döry D. a munkasórt képező hivatalnokokra nézve a kinevezést, a hivatalok főnökeire nézve a választást óhajtja; Kubicza S. a központosítás híve és a szönyegen lévő kérdésben nem csupán adminisztratív, hanem nagy fontosságú politikai kérdést is lát, a kinevezés által az országnak hazafias és kipróbált hűségű magistratust kíván, Horváth L. az önkormányzatot, a főispán szerinte szűnjék meg törvényhozó lenni, az alispáni állás pedig egészen eltörölendő, főjegyző, szolgabíró, községi jegyzők kinevezendők; Sándor B. a törvényhatósági tisztviselők kinevezetése mellett nyilatkozik; Széll J. a kinevezéssel rokon szönyez, ha a megyei autonomia a közigazgatást előmozdítja; Pulay H. a municipalismus basisán állva ennek javítását és továbbfejlesztését tárja czélszerűnek; Pósa J. a megyei autonomiát a kor kívánalmái szerint fejlesztve fenntartandónak véli; Beóthy A. azt tartja, hogy a megye minden attribútuma fenntartandó, önkormányzatot tisztviselő választás nélkül képzelnem nem lehet; Bacsák S. alispán lehető tag autonomiát kiváltó tisztviselőkkel és kellő qualificatióval kíván; Lévas V. a jelenlegi zilalságban gyökeres orvos-szernek egyedül az állami közigazgatást tartja; Sennyei P. br. a decentralisatiót kívánja kinevezett tisztviselőkkel, azt hiszi, hogy a közömbösség, melyet a megyei gyűlések iránt mai napság tanusitanak, meg fog szünni.

Az enquete tárgyalásaiból kiemeljük még a következőket:

Tisza K. kijelentette, hogy a mai keretben is lehet lényeges javításokat tenni; Tabajdi K. a részletes kérdések megvitatásánál azon óhajtja fejezi ki, hogy az alárendelt tisztviselők a tisztújításnál szavazati joggal ne bírjanak; a községi bírákat és jegyzőket ugyan nem zárná ki a közgyűlésből, nem engedné meg azonban, hogy mint bizottsági tagok elhatározólag folyjanak be a tisztviselők választására; Széll J. a bizottságból való kizáratást csak a közjegyzőkre, nem pedig a bírákra is kiterjesztené; Lónyay S. jegyzőket a megyei bizottságból nem zárná ki; Döry S. Gyarmathy nézetén van, hogy t. i. a törvényhatósági bizottság virilitákból és választott tagokból álljon, évenként két közgyűlés tartandó; Majthényi L. br. a megyei bizottság jelenlegi összeállítását fenakarja tartani és kéri, hogy szüntessék meg az az intézkedés, hogy csak az lehet megyei bizottsági tag, ki két évig lakott a megye területén; Csáky A. gr. a közigazgatási bizottságra ruházná a községi előirányzatok, számadások valamint a községi határozatok felülvizsgálatát; Komjáthy B. a virilitás intézménynek nem barátja; Tibád A. fenntartandónak véli a legtöbb adót fizetők intézményét; Tisza K.-nak arra a feltevése, hogy a községi bizottságok a közigazgatási bizottságról szóló 1876: VI. teziknek módosítása, a bizottság összeállítását, vagy hatáskörére nézve? s ha igen, minő irányban? Tisza K. a közigazgatási bizottságot fenntartandónak véli, tágitani akarja azonban hatáskörét; Földváry M. a közigazgatási bizottságot végzetlenül hátrányosnak és eltörölendőnek tartja; Majthényi L. a közigazgatási bizottságot fenntartandónak

véli, de hatáskörét két irányban szeretné kiterjeszteni, először több tárgyat kíván hozzáterjeszteni és azonkívül ne csak véleményező legyen; Széll J. a közigazgatási institutiót jónak tartja, ha az adminisztratív formája megváltozik; Gyarmathy M. a közigazgatási bizottság összeállítását elvetettnek tartja, mert oly elemekből állanak, melyek egymás ügyeizet mit se értenek. Folytatását jövő számunkban hozzuk.

Külföld. Dulcignot Dervis pasa átáda. A porta hir szerint nagy sulyt fektetett arra, hogy az átadás minél előbb megtörténjék, hogy csapataival Albániában előfordulható zavarok esetére szabadon rendelkezessék; a flotta-demonstráció missziója e szerint bevan fejezve.

Angliában a cabinetválság volt, de megszünt; a kabinet tanácsa elhatározta, hogy Mihelyt decemberben a parlament összeül, betérjeszti az irlandi agrarius viszonyok reformjára vonatkozó törvényt.

Franciaország. A francia külügyi hivatal elhatározta, hogy budapesti consulat diplomáciai hatáskörrel fogja felruházni. Czacki párisi nuntius tiltakozást nyújtott a francia kabinetnek az egyházi congregatiókra vonatkozó rendeletek ellen, de azért a pápai szék és francia kormány közöt nem szakadt meg a diplomáciai viszony.

Görögország. A görög kormánynak mindentelül tanácsolják, hogy maradjon vesztel; a görögök mind ezek ellenére lázasan fegyverkeznek, a had- és tengerészetiügyi miniszter újabb ismét 26 millió drachmáért megrendelést tett. Komonduros kijelentette, hogy nemzete a tavaszal tovább nem várhat.

Szerbia. A vámügyi tárgyalásokra már kiküldettek a biztosok.

HIRHARANG.

Torontálmege alispánja, Tallián Béla. mult heten nagy fontosságú kérdések merültek fel mind az országgyűlésen, mind a közigazgatási enquete-ben. A belügyi kérdések közt minden esetre a közigazgatási kérdés a legvitalisabb. A reformot minden oldalról sürgetik. Az általános kérdések tárgyalásából azok kedvéért, kik a fővárosi lakóközönség nem igen járhatnak, kivonatosan hozzuk a meghívott tagok felszólalásait. A mult és a folyó het tárgyalásából constatálhatjuk, hogy legelőször a kinevezés mellett vannak. Nov. 24. Gyarmathy M. Kolozsmegye alispánja a tisztviselőket életösszignán kívánja választani; Földváry M. a választási rendszernek híve, sőt az autonomia jogait bővíteni kívánja, a főispánból ambulans, mellősséget csinálna, az adminisztratív ügyek vezetését kívénne kezébe; Darday S. csak az önkormányzat és állami közigazgatás teljes elhatárolásában talál kibontakozást, a tisztviselők választása mellett nyilatkozik, ha ezek allandósítanak és nyugdíjaztatnak, Tisza K. az akár választott, akár kinevezett tisztviselő függetlenségére fekteti a főszót, hogy a kormány fel ne használhassa kortesnek, de viszont lehetetlennek tartja, hogy a tisztviselő a kormánnyal ellentétes párt fokotese legyen. Vargics J. az állami kinevezést óhajtja; Vizsolyi G. szerint a választási rendszert a nemzet életével összeforrtatni talája; Sipos V. a tisztviselők kinevezését kívánja ugyan, de nem egyszerre akarná behozni; Tibád A. szerint igazgatásunk a pártigazgatás színezetével bírva, inkább az állami közigazgatásnak barátja; Döry D. a munkasórt képező hivatalnokokra nézve a kinevezést, a hivatalok főnökeire nézve a választást óhajtja; Kubicza S. a központosítás híve és a szönyegen lévő kérdésben nem csupán adminisztratív, hanem nagy fontosságú politikai kérdést is lát, a kinevezés által az országnak hazafias és kipróbált hűségű magistratust kíván, Horváth L. az önkormányzatot, a főispán szerinte szűnjék meg törvényhozó lenni, az alispáni állás pedig egészen eltörölendő, főjegyző, szolgabíró, községi jegyzők kinevezendők; Sándor B. a törvényhatósági tisztviselők kinevezetése mellett nyilatkozik; Széll J. a kinevezéssel rokon szönyez, ha a megyei autonomia a közigazgatást előmozdítja; Pulay H. a municipalismus basisán állva ennek javítását és továbbfejlesztését tárja czélszerűnek; Pósa J. a megyei autonomiát a kor kívánalmái szerint fejlesztve fenntartandónak véli; Beóthy A. azt tartja, hogy a megye minden attribútuma fenntartandó, önkormányzatot tisztviselő választás nélkül képzelnem nem lehet; Bacsák S. alispán lehető tag autonomiát kiváltó tisztviselőkkel és kellő qualificatióval kíván; Lévas V. a jelenlegi zilalságban gyökeres orvos-szernek egyedül az állami közigazgatást tartja; Sennyei P. br. a decentralisatiót kívánja kinevezett tisztviselőkkel, azt hiszi, hogy a közömbösség, melyet a megyei gyűlések iránt mai napság tanusitanak, meg fog szünni.

Fóhívas Nagy-Becskerek város közönségéhez! Nagy-Becskerek város képviselő testületének a folyó év november hó 22-én tartott közgyűléséből kelt határozatával — mely szerint a Nagy-Kikindáról Nagy-Becskerekre tervezett szomszédos vasut kiépítése ügyében a letesítő bizottság részéről városunk közönségéhez tényleges hozzájárulás iránt intézett felhívásra határozatilag elutasító értelemben azon téves okból nyilatkozott, mintha a tervezett vasutvonal városunk érdekeit ellenkeznek. — Városunk érdekeit melyen sértve érezvén, ezen téves indokora fektetett határozat ellenében Nagy-Becskerek városának jól felfogott érdekeiben szükségesnek sőt kötelezőnek tartottuk oly állást foglalni, melyből sikerülend az elkövetett hibát még idejekorán jóvátenni, illetve helyrehozni. — E czélból f. 1880. évi december hó 5-ikére azaz vasárnap délutáni 3 órára kitűztük s Nagy-Becskerek városában a Casinó kis termében megtartandó általános értekezletre van szerencsénk városunk minden az ügy iránt érdeklődő polgárát és lakosát tisztelettel meghívni. Kelt Nagy-Becskerekben, 1880. évi november hó 28-án. — Kupuszárovis Miklós, Dr. Plechl Szilárd, Dr. Szabó Alajos, Molnár Mihály, Dr. Demkó Pal, Ormody Imre, Popovits-Pécsi Sándor, Fischer Fulöp, Poroszky Béla, Mencer Lipót.

Vasut ügye. Lapunkhoz a vasutügyben pro és contra érkeznek a „felvilágosítások”; mindezek ellenében kijelentjük, hogy a vasut, ha nem is lesz hasznára a város érdekeinek, ártani semmi esetre sem fog. Csupán egy évrre figyelmeztetünk mindenkit, mit eddig senki sem hangoztatott elég nyomtatékkal, hogy a vasut Becskerek városa házáinak és vidéke földjeinek értékét annyira emelni fogja, hogy a mit a megszavazott összegben elveszthetne (miről egyebként szó sem lehet), ingatlanai becserának emelkedésében százszorosan vissza nyerheti. Az érdekelteket és községek részéről a vasut letesítésére eddig a következők összegeket szavaztattak meg: Torontálmege 100.000 frt, Karácsonyi Guido gróf 40.000 frt, Karácsonyi testvérek 40.000 frt, Török-Becse 40.000 frt, Kumánd 25.000 frt, Franyova 20.000 forint, Mellencez 40.000 forint.

Ünnepélyes isteni tisztelet. Mária Terézia nagy emlékü királynéknak százados évfordulója alkalmából mult hó 29-én, délelőtti 10 órákor, a helybeli plébánia templomában ünnepélyes gyász isteni tisztelet tartott, melyen Kersch Ferenczenzeneművész által szerzett gyönyörű mise adatott elő. Megjelentek a megyei, városi és katonai tisztikar, az összes iskolák és egyéb hivatalok képviselői.

Uj lap. Helyben f. év decz. 7-dikén „Gr.-Becskerek Zeitung” czim alatt német nyelvű lap indul meg Mallász Antal szerkesztésében. Kiadója Lutsch József nyomdász lesz. Hogy van-e szükség rá, nem vitatjuk, de hogy fura német nyelven volt a felhívó szerkesztve, nem hallgathatjuk el. Tán csak nem a társalgó vigjáték bontosan hangjában fogják szerkeszteni?

Kitüntetés. Arday Ida színművésznőnek f. évi november hó 20-án tartott jutalomjátéka alkalmából rendezett gyűjtés eredményéből a nevezett színművésznő kiváló művészi tehetsége elismerésében egy csinos,

értékes női aranyórát nyert jutalmul, mely neki a napokban Szerényi J. Jenő és Kohn J. M. urak által a gyűjtéshez hozzájárultak nevében ugyanezek tisztelete és becsülésének tolmacolása mellett azzal nyújtott át, hogy az ünnepelt művésznő ezen kiváló érdemeihez aranylag csokely jutalmat szívesen fogadván, annak nem annyira anyagi, mint inkább erkölcsi értékét vegye tekintetbe azon erkölcsi értéket, melyhez e város közönségének osztaltan tisztelete és becsülése fűződik. — Arday Ida kisasszony a meglepetéstől mélyen meghatva szívélyesen köszönte meg az érdemeit messze felhaladó ama kitüntetést és ígerte, hogy ittartózkodása ideje alatt folyton igyekezni fog a közönség megelégedését ifjú tehetségéhez képest mindinkább kiérdemelve, magát a közbizalom és tisztelet eme reá nézve feledhetlen fényes bizonyítékára valóban érdemessé is tenni.

Vezendy Vilmos, I. oszl. p. ü. számú 1880. évi november hó 21-től kezdve városunkban tartózkodó helybeli m. kir. adó- és távirádó-hivatal, illetőleg dohányrak-tár rovincsolása tekintetében, és aratván, nyájás, barátságos és leereszkedő módora által, a közönség körében is méltó elismerést.

A csókai veres-kereszt jótékony nögylet tombolával összekötött táncszertélyt rendezett, mely 800 forint tiszta jövedelmet hozott az együletnek. A főérdem, mint értesülünk, Sw a b Károlyné ő nagyságának köszönhető, ki fáradozását nem kimelte az egyület érdekében. Bar csak többen is követnék e nemes és utánzásra méltó példát.

Haláleset. A mint Zombolyáról írják, e város színházlátogatói mult hó 27-én tartott színházi előadásnál szívröhöt jelenetnek voltak szemtanúi. Meister fiatal színész az előadás alatt összerogyott és szívvelhűdés következtében meghalt. Meister derek jellemes ember volt, ki ugyancsak Duba színtársulatnál működő, becsületben megöszült agg szüleinek egykori tamazsa leendett volna. — Nyugodjék békevel!

Revolver journalistika. Mindenki emlékeztetik fővárosi sajtónk arra a felhőborodására, midőn a berlini „Magazin für Literatur des Auslandes” czimű szépirodalmi lapban egy a magyar népszínművet ismertető és elítélő cikk jelent meg. Kiderült, hogy e közlemény szerzője Lugoson megjelenő „Südu. Bote” egyik munkatársa volt, ki az ekké nyert tekintélye öntudatában másodszor is pofon verte a magyart és veri is addig, míg fővárosi sajtónk mellősséghoz illőnek tartja az efféle pszichológusok keserűséggel viszonozni, mert ez által e revolver-journalisták örömet és tekintélyt nevelik, kiknek durvaságai hazánk ellen mint Goethe mondaná: „Die Grobheiten dieser frisirten Handelsbüchsen, um die halbscheiden im Sommer das Lappchen herumbäng”, szíves fogadtatásra találnak hazánk ellenségeinél. Hogy milyen hősök ezek a hazánkat sértegető tudós írók, megtudhatjuk a „Kraasser Zeitung” és a „Südu. Bote” közt folyó vitából, melyek közül az előbbi bebizonyítja a „Südu. Bote” szerkesztőjéről, bizonyos városunkban is ismert Reinerről, hogy ez közönséges vétségért már a Munkácsban is ült. Kár tehát épéskednünk, ha azok a revolver-journalisták külföldi lapokban rólunk kicsinylőleg írnak. Fumigálni kell őket, mert ez legjobban faj nekik.

A betiltott Omladina. Az újvidéki „Zasztava” szerint a belügyminiszterium f. évi november hó 8-án 50427. sz. alatt kelt rendeletével nem hagyta jóvá a szerb „Omladina” alapszabályait, s egyuttal az egyesült szerb fiatalok minden további működését betiltotta. Az indokolás szerint az omladina-alapszabályok azért nem láthatattak el a helybenhagyó záradékkal, mivel azok az 1875. évi egyesületi szabályrendeletnek nem felelnek meg, melynel fogva magyarországi egyesületek idegen alattvaló nem lehet rendes tagja.

Világkiállítás Rómában. Ugy látszik, hogy az 1885—1886-ra tervezett római világkiállításból mégis csak valami. Rómában e czélból központi bizottság alakult, melynek tagjai között a főnemesség is nagyon képviselve van. Valamennyi nagyobb olasz vidéki városban pedig albizottságok fogtak keletkezni.

A pénzügyminiszter körrendeletben tudatja, hogy a hadügyminiszter utasította az összes katonai parancsnokságokat, hogy az 1869. évtől kezdve f. 1880. évi július hó végéig bezárólag terjedő időre egy, meggyénként elkülönített kimutatást szerkesszenek és azt az illetékes kir. adófelügyelőnek küldjék meg mindazon védőkötelesekről, kik a hadkötelezettségi évek lejártá előtt a katonai kötelekekből oly testi fogyatkozás miatt bocsátottak el, mely nem vonta maga után a keresetképtelenséget. A kir. adófelügyelők kötelesek lesznek ezen kimutatásokban foglalt adatok alapján intézkedni, hogy az illető dijkötelesek a hadmentességi díjjal a törvény értelmében megrovassanak.

Mikor lesz Zágribban földrengés. Dr. Falb Rudolf még 1877-ben írta meg saját elméletét a földrengésekről egy „Estudio sobre los temblores de tierra” czimű művében. Ebben többi közt azt is állítja s fejt ki, hogy a lökések sorozatában mindig az első a legerősebb. A zágribiak ezt állítást természetese-hajlandók készpénzül fogadni és még inkább azt a kijelentését, melyet egy őt felkeresend zágribi ügyvédnek tett, a mely szerint szilárd meggyőződése, hogy Zágrib városának évszázadokon, lehet hogy egy félezedéven át, nincs mit tartania a mostanihoz hasonló erős és pusztító földrengéstől.

A Károlyi-Zichy párbaj. Szokatlan élénksége uralkodott nov. 21-én a postvidéki kir.

törvényszék feyitő osztályában. A szük tárgyalási terem még 9 óra előtt megtelt hallgatósággal, felelekk és hírlapokkal, kik el nem titkolható kíváncsisággal várták az óriási szenzatiót keltett párbaj tárgyalásának kezdetét. A vád és védebeszéd meghallgatása után, a törvényszék fél óráig tanácskozott. A tanácskozás végeztével kihirdetett az ítéletet, mely szerint Károlyi István gróf párbaj vétsége miatt 3 havi, Zichy Sándor gróf, Károlyi Sándor gróf és Széchenyi Béla gróf segédkezés vétsége miatt 3—3 heti államfogházra ítéltetnek, tartozván egyszersmind a 30 frt. eljárási költséget megteríteni. Az ítélet ellen vágottak fellegbezték, a kir. ügyész abban megnyugodott. Az ítéletet közölni fogják a főrendiház elnök-ségével.

A gödöllői kastély zászlója. A ki Gödöllőn megfordult, annak bizonyára feltűnt, hogy mostanában a királyi lakon nincsen fekete-sárga zászló. Ennek oka az „Egyetértés” szerint az, hogy e jelvényt a király maga vétette le. Nemrég ugyanis a király megkérdezte, hogy miért tűzik ki a fekete sárga zászlót, mire a várkapitány azt mondta, hogy mivel azok ő felsége családi színei. — „Valakinek családi színei ott teszik ki, ahol vendég, én pedig itt nemylem, itthon vágyok” — szözl a király s azóta nincsen fekete-sárga zászló a gödöllői kastélyon.

Deák Ferencz több levelét, melyet a szegedi alreáliskola önképző köréhez intézett, a levelek tulajdonosai a Deákszoba számára a nemzeti muzeum igazgatóságának fogják átadni. 1867. május 14-én alapították a szegedi alreáliskola tanulói önképző-körökét s Deák Ferenczet kérték fel vezetőjökül. Deák Ferencz elfogadta kérésüket s 1870-ig, mikor a kör megszünt, több levelet írt a kör elnökének. E levelek szintén érdekes ereklýei lesznek a Deák szobának.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” november 28-ki száma következő tartalommal jelent meg:

„A zágribi földrengés”. Adorján Sándortól. — „Jer, porlepet könyv!” Költemény. Pap Kálmántól. — „A kereszt”. Elbeszélés. — „Baudry d'Asson esete a francia törvényhozó testületben”. — „A márcziusi rendeletek végrehajtása Párisban”. — „Oroszlánvadászat”. (Humbug nélkül). Vajda Jánostól. — „A gözház”. Verne Gyula regénye. — „Egyveleg”. — „A talajváltozás által okozott földrengések és Zágrib esete”. Hoitsy Páltól. — „A Szent-Keresztről nevezett kolostor a csodatevő kuttal Albániában”. — „Az udvar társalgási nyelve vegyes királyiink alatt”. Dr. Kerékgyártó Bélától. — „A Kisfaludy-ünnep”. — Irodalom és művészet, közintézetek, egyletek, egyház és iskola, mi újság? stb. rendes heti rovatok.

Képek: Zágribi képek: 1. A székes-egyház belseje a földrengés után. 2. Sirbolt a székesegyházban a földrengés után. Fénykép után rajzolta Dörre Tivadar. — A márcziusi rendeletek végrehajtása Párisban: 1. A dominikus zárdá ajtajának betörése. 2. A rendelet fölolvása a dominikusok előtt. — A Baudry d'Assonfele botrány a francia képviselőházban: 1. Megragadják a katonák. 2. Kihurcolják a tereméből. — A gözház. — A Szent-Keresztről nevezett kolostor a csodatevő kuttal Albániában. Zverina rajza.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 ft., a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4-ik sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre 1 ft. — E három hetilap melléklapja a „Világkrónika” képes hetiközlöny megrendelési ára a Vasárnapi Ujság, Politikai Ujdonságok vagy a Képes Néplap előfizetői részére negyedévre 50 kr., fél-évre 1 ft.

Nyilatkozat.

Alulirt frányovai m. városi előjáróság és iskolaszéki tagok, vonatkozólag a „Torontál” f. é. 47. számában „skandalum egy iskolában” czim alatt megjelent közleményre, ezennel kijelentjük, hogy Villi Rezső, r. k. fitanitónk dicséretes magaviseletével és kifogástalan tanítási módszerrel megvagyunk elégedve, s örömrünk szolgál, hogy nevezett tanító úr Mátyus Mária leánytanító kisasszonnyal a tanúgyjára jó egyetértésben él. Együttl visszautasítjuk az illetéketlen beavatkozást iskolánk belügyeibe, az iskolaszék lévén hivatala azok vezetésére és a netán előfordulható bajok orvoslására, valamint azon lépések megtételére is, melyek által közönségi tanitónk érdemei számára a felsőbb elismerés kieszközölhető. Kelt Frányován, 1880. évi november hó 24-én.

Brankovits, bíró. Tolmács Miksa, községi jegyző. Dr. Szentkláray Jenő, plébános, iskolaszéki egyh. elnök. Nagy János, iskolaszéki világi elnök. Saránci József, iskolaszéki gondnok. Györki István, iskolaszéki tag. Berkits Tamás, iskolaszéki tag. Vörös József, iskolaszéki tag. Jankovits Lipót, iskolaszéki tag. Fabián János, iskolaszéki tag. Ács Tamás, iskolaszéki tag. Szabó János, iskolaszéki tag. Ács Tamás, néviro. Gebel József, iskolaszéki gondnok. Placsek János, iskolaszéki gondnok.

Hogy ezen másolat az előmutatott eredetivel szóról-szóra megegyez, bizonyított. T.-Becse, 1880. november 26-án.

Tabakovits János, szolgabíró.

*) Tegnap már betérjesztett

(Szerk.)

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckerek e. f. kir. törvényeknél folyó évi december hó 1-én tartott nyilvános ülésében következő perek adattak elő:

Előadó: Dr. Duka László, kir. tszéki bíró.
2040. sz. — Czveyt Katának, Dobrica Julianna és Rosul Anna elleni pere t. örökösödés iránt.
3333. sz. — Bassahid községnek, Kumán község elleni pere 139¹⁸⁸⁹, hold legelő tulajdona és birtoka iránt.
4792. sz. — Özv. Klein Ignácénak, Sarik Ferenc ellen 344 frt 72 kr. kártérítés iránti pere.
4882. sz. — Gróf Karácsonyi Guidonak, Topolya községe ellen 540 frt 76 kr. tőke és járuléka iránti pere.
5373. sz. — Szávits-Debelacscky Evelinnek, Vajnov-Obriad elleni birtok pere.

APRÓSÁGOK.

A buddhista-dogma igen udvariatlan a nők iránt; megtagadja tőlük a lelket, sőt a kínai babona szerint

a gonoszság is a szétrombolódott női elemnek megtestesülése.

Nem költő felfogás.

— Agatha kedves, eszes! Meg sem látszik, hogy férjét csálja. Inkább azt lehetne hinn, saját magát csálja meg.

— Ön azon imádandó asszonyok közé tartozik, kik özvegynek születnek. Nem akarnak vén lányok maradni s férj nem való hozzájuk.

— Oh én négy hétig voltam férjnél, folyvást veszekedünk; végre ő engedett — s meghalt.

— Férjem végrendelet! Iszonyú.
— Kitagadja őnt?
— Iszonyú! — „Minden vagyonomat feleségemre hagyom...“
— Nos?
— „Azon feltétel alatt, hogy a gyászév után

férjhez menjen. Nem engedhetem, hogy az én nevemmel folytassa könnyelműségét.“

Egy szép özvegy arról volt nevezetes, hogy álomból tud jósolni.

Nagy társaság volt együtt s N. úr ürügyet keresett, hogy társalgásba bocsájtózhassék vele.

— Azt álmodtam, — mondá udvarias bevezetés után, — hogy sötét éjben pusztá földön jártam, boszorkányok jöttek elélem és hajamat tépték.

— Még ma veszekedni fog a feleségével, — felelé a bájos hölgy mosolyogva.

Nem vette észre, hogy a feleség a háta mögött áll. A jóslat beteljesült.

Haragosan néz ki az ablakon a sáros utcára. Aztán könyvet vesz kezébe és elragadtatással olvassa:

„Az azóri szigeteken örökös tavasz uralkodik.“
— Iszonyú lehet az! oda nem megyek lakni,

mert te akkor mindig az utcán laktál, — felelé szárazan a férj.

— X. kisasszony igen képzett hölgy, tudományokkal foglalkozik.

— Valószínűleg legjobbat a nyelvészettel, — jegyzé meg valaki csipősen.

— Kivel beszél Paula?
— Egy férfival, a kire rá sem hallgat.
— Talán a férj!

Szerkesztői nyiltposta.

L. A. urnak Zombolyán. — Tárgyalmaz és késő érkezte miatt a beküldött egyleti gyűlési czikket csak jövő számunkban közölhetjük.

Bielek V. urnak. — A szerkesztő nem lévén itthon, sziveskedjék hazajövele után vele a dolgot személyesen megbeszélni.

Több kéziratra vonatkozólag a szerkesztő távolléte miatt intézkedés nem történt.

H I R D E T É S E K.

1693. sz. 1880.

(229—3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A torontálmezei magy. kir. államépítészeti hivatal kezelése alatt lévő államutak fentartására 1881., 1882. és 1883. években végrehajtandó kavicsszállítás biztosítása czéljából a nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. királyi ministerium folyó évi november hó 16-án kelt 14,556. számú rendelete alapján

1880. évi december hó 17-ik napján, déli 12 órakor, fentnevezett királyi államépítészeti hivatal helyiségében Nagy-Beckereken

zárt ajánlati versenytárgyalás

fog tartatni.

Felhívotnak a vállalkozni kívánók, hogy írásbeli ajánlataikat az említett helyen kir. államépítészeti hivatalhoz czimezve, a tárgyalási napon déli 12 óráig nyujtsák be, minthogy később érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A versenyzők kérelmére a ministerium segédhivatali igazgatóságában is fognak ajánlatok elfogadtatni.

Mint hogy azonban ezen ajánlatok Torontálmezeiben működendő bizottságokhoz a kizűzött határidő felbontatlanul fognak megküldetni, annál fogva figyelemzetnek a vállalkozni kívánók, hogy a ministeriumhoz intézett ajánlataikat a tartandó versenytárgyalás fentebbi határidejét 5 nappal megelőzőleg, azaz folyó évi december hó 12-ig nyujtsák be, mivel később a ministeriumhoz érkezett ajánlatok semmi szín alatt el nem fogadtatnak és egyszerűen az illetőknek felbontatlanul vissza fognak adatni.

A ministerium segédhivatali igazgatóságához czimzendő és beküldendő ajánlatok borítékára világosan kitéendő a megye és utszakasz, melyre az ajánlat szól.

Az ajánlat egyes umesterségekre, vagy a törvényhatóság területén átvonuló egyes államutakra, vagy pedig a törvényhatóság területén lévő összes államutakra szólhat. Ajánlatok nemcsak három, hanem hat évi tartamra is tehetők, melyeknek elfogadását azonban a ministerium magának fentartja.

Az államépítészeti hivatalhoz beküldendő s 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz az ajánlati összegnek 5%-a mint bánatpénz csatolandó vagy készpénzben, vagy pedig az árfolyam szerint számított magyar kir. állam-papirokban.

Ellenben a ministeriumhoz beküldendő szintén 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz az előirt bánatpénz sem készpénzben, sem pedig értékpapirokban nem csatolható, hanem annak valamely nyilvános pénztárnál a kellő összegben történt letétele a pénztári elismervénynek eredetiben becsatolása által igazolandó.

Az ajánlatokban az egységi árakból teendő árendes számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Két egyenlő írásbeli ajánlat közül az előbb benyujtottnak adatik elsőbbség.

Azon ajánlattevőknek, kik a kavicsszállítást el nem nyerték, a letett bánatpénz az ajánlati tárgyalás befejeztével azonnal vissza fog szolgálatni, az illető vállalkozó pedig 10 %-ra kiegészítve a szállítás befejeztéig biztosítéképp letéve marad.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal a kincstárra nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, a mikor az a ministerium által jóváhagyatik.

Az ajánlatban határozatlan kitéendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket, a szállítási feltételeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti. A szállítandó kavicsmennyiség s annak egységi árai, a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája a kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Beckereken, 1880. november hó 26-án.

Torontálmezei m. k. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:
Blum Gyula, kir. mérnök.

3099. sz.

Hirdetmény.

(215—3.3)

Torontálmezei tekintetes alispáni hivatalának folyó évi október hó 30-án 17189. szám alatti rendeletére a Nagy-Gáj — Nagy-Margitta közötti roskadozó hid az építészeti hivatal által készített terv és költségvetés alapján árlejtési útján helyreállítandó. Az árlejtés folyó évi november hó 28. napjának reggeli 11 órakor fog megtartatni Bánlakon a szolgabírói irodában, a hová is a vállalkozni szándékozók meghivatnak azzal, hogy a tervet és költségvetést a hivatalos órákban bármikor megtekinthetik és hogy a 252 frt 71 kr. után járó 10 százalék bánatpénzzel magukat el-lássák.

Bánlakon, 1880. november hó 12-én.

Milutinovics Sándor,
szolgabíró.

7044. sz. 1880.

Pályázat.

(217—3.3)

Jabuka községében lemondás folytán üresedésbe jött orvosi állomásnak választás útján leendő betöltése határidejével 1880. évi december 14-én, délelőtti 9 órája azzal tüzelik ki, hogy az ezen állomásra pályázni kívánó tudor orvos urak az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a és az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványait, melyben a német és román nyelv beszédbeni tudása kimutandó a választást megelőző napig alólított szolgabírónál benyujtani el ne mulasszák.

Ezen állomással összekötött javadalmak 600 frt készpénz fizetés, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatásért.

Halottvizsga nem díjaztatik.

Pancsován, 1880. évi november hó 11-én.

A szolgabírói hivatal.

3859. sz. 1880.

(226—3.1)

Hirdetvényes idézés.

Kollár Militza, Kollár Zsiva czepei lakos neje és a 427. számú házközösségnek tagja, ki már több év óta férjét egy a házközösséget elhagyva ismeretlen helyre eltávozott, ezzel felhivatik, — a család kérelmének fogva — hogy egy év, hat hét és három nap alatt a házközösségbe illetőleg férjéhez visszatérjen vagy pedig tartózkodási helyét a fennebb kitett idő alatt a hivatalnál annyi-vel inkább jelentse be, mivel ellen esetben a házközösségi tagok sorából kitoröltetvén, minden igényét a házközösségből való kivételére vesztendi.

Pancsován, 1880. évi november 16-án.

Szolgabírói hivatal.

1669. sz. 1880.

(227—3.1)

Hirdetvényes idézés.

Gáspár Jován bánat-ujfalvi lakos neje, Gáspár Rachila született Birdján a 603. számú házközösségből, férjét és gyermekeit elhagyva, már több 10 évinél ismeretlen helyre eltávozott, miután a nevezett házközösség a vagyonnal rendelkezőt tovább elintézetlenül hagyni nem akarja, felszólítatik Gáspár Rachila — a házközösségi tagok kérelme folytán — hogy egy év, hat hét és három nap alatt a hivatalnál, holletét bejelenteni vagy a 603. számú bánat-ujfalvi házközösségbe, illetőleg férje és gyermekeihez visszatérni el ne mulassza, mert ellen esetben a házközösségi tagok sorából ki fog töröltetni és a vagyonrész illetményre igényét vesztendi.

Pancsován, 1880. évi november 16-án.

Szolgabírói hivatal.

4328. sz. k. i. 1880.

Pályázat.

(221—3.2)

Midőn Czernabara községében a községjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, annak pályázat útján leendő betöltése szükségessé vált.

Miért és mindazok, kik eme állomásra pályázni óhajtanak s a hivatalos magyar nyelvet bírják, felhivatnak, hogy az ennel december 12-ik napjának délelőtti 10 órájára kizűzött határidővel megelőző napig az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. §-ában irt kellekeknek felszerelt kérvényeiket a szolgabírói irodához beadni el ne mulasszák.

Ezen állomással egybekötött fizetés a következő:

1) készpénzben . . . . . 400 ft.
2) kézbesítésekért . . . . . 20 „
3) uti átalány . . . . . 30 „
4) fűtés és világításra . . . . . 50 „
5) szabad lakás és a község háznál lévő 1/4 hold kert élvezete,

6) magán munkálatokért a képviselő-testület által megállapított munkadíjak.

T-Kanizsán, 1880. évi november 19-én.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

2377. sz. k. i. 1880.

Pályázat.

(228—3.1)

Miután az üresedésben lévő szerb- és magyar-íttebei körorvosi állomásnak f. é. november 14-re kizűzött választás útján leendő betöltése pályázók hiányában eredménytelen maradt, ezennel eme körorvosi állomásnak betöltésére újabb pályázat nyitattik, és Szerb-Ittebe község-házánál megtartandó választás határidejével f. é. december 20-ik napjának, d. e. 10 órája kizűzetik.

Ezen körorvosi állomással a szövetségelt községek részéről 500 frtnyi évi fizetés, és azon kívül a nappali 50 kr. és éjjeli látogatásért 1 frtnyi megállapított díjnak élvezete van összekötve.

Felhivatnak tehát az ezen állomás elnyerésére pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43., illetve 143. §-ai értelmében felszerelt folyamodványait, melyekben a szerb nyelvnek bírása is kimutandó, a választást megelőző napig ezen szolgabírói irodához benyujtsák.

Kelt Párdányban, 1880. évi november 15-én.

Hertelendy Imre,
szolgabíró.

„THE GRESHAM“
életbiztosító-társaság Londonban.
Magyarországi fiók: Budapest, Fer. József-tér 5. / Ausztriai fiók: Bécs, Opernring 8.
A társaság vagyona . . . . . frcs 66.576,023-95
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1879. évi június 30-án . . . . . frcs 13.628,702-40
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződésekre s visszavásárlások stb. után, a társaság fennállása óta (1848) . . . . . frcs 36.000,000-—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál . . . . . frcs 58.340,600-—
értékig nyujtattak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 25 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint . . . . . frcs 945.062,825-—
értékre megy. —
Tervezetek s minden közelebbi felvilágosítások a vidéki ügy-nökök és a magyar és osztrák fiókok által adatnak. (33—9)

BAZAR FRANCAIS.
Az itt tartozkodás csakis decz. 5-ig tart.
(A régi posta épületben „Korona szálloda“ mellett).
Nagy választék japáni faárukban
mint:
teatalczák, teatartók, szekrények, ékszer-tartók, álványkak stb.
Továbbá:
KELETI DISZMŰÁRUK,
ugymint:
dohánytárczák, esbükök, szivarka- és szivarszipkák, medaillonok hölgyek és urak számára, japáni porcellán-virágedények, csemege- és gyümölcs-tálczák, kesztyű-szekrények és száz más elegans házi-és pipere-czikkek.
Gaston P.,
Párisból.
(330—1.1)

Jelentés.
Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy mi Messinger Jakab urat, a mi nagy-beckerekeli főügynökségünknek titkárnak kineveztük, és hogy említett úr működését 1880. évi december hó 1-én felveendi.
A Franco-Hongroise igazgatósága
Budapesten.
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy én a titkári állomást a magyar-francia-részvény-biztosító-társulat (Franco-Hongroise) nagy-beckerekeli főügynökségénél elvállaltam. Ennek folytán kérem tehát a t. közönséget, méltóztassék az eddig irántam a „Foncière“ pesti biztosító-társulatnál működésem ideje alatt tanusított nagybecsű bizalmát újabb vállalatomra átruházni.
Alázattal
Messinger Jakab.
(224—3.2)

Értesítés.
A
Torontálmezei takarékos és hitelbank
szövetségbe lépén a
Kisbirtokosok országos föld-hitelintézetével,
ezennel köztudomásra hozza, hogy földbirtokra való bekebelezés mellett
300 frttól — 6000 frttig
nyujtandó
Hitörlesztési kölcsönöket
díjmentesen közvetít.
Bővebb felvilágosítást ad az intézet könyvvivősége (Magyar király szálloda I-ső emelet) a rendes üzleti órákban szóbelileg, vagy írásbeli megkeresések folytán postá útján.
A torontálmezei takarékos és hitelbank igazgatósága.
(223—6.2)